

Til lovforslag nr. L 36

Folketinget 2022-23 (2. samling)

Betænkning afgivet af Udvalget for Landdistrikter og Øer den 00. marts 2023

3. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

(Fremme af vedvarende energi i den fysiske planlægning og effektivisering af sagsbehandling i Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet)

[af ministeren for landdistrikter (Louise Schack Elholm)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Ministeren for landdistrikter har stillet ændringsforslag nr. 1 og 2, herunder om deling af lovforslaget. Socialitisk Folkepartis medlemmer og Alternativets medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3-5.

2. Indstillinger

◇

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Alternativet

Alternativets medlem af udvalget bemærker, at lovforslagets ændring nr. 1, om at klimahensyn indsættes som en del af planlovens formål, i udgangspunktet er udtryk for en positiv udvikling, hvor Danmark tilsigter at leve op til sine forpligtelser i klimaloven og internationalt forpligtende aftaler om CO₂-reduktioner.

ALT bemærker dog også, at det af lovforslagets § 1, stk. 2, nr. 5, fremgår, at udledning af drivhusgasser samt forurening af luft, vand og jord skal forebygges, hvilket

ALT finder blot tilsigter, at status quo opretholdes, skønt ALT tilslutter sig, at støjulemper forebygges.

ALT har derfor stillet spørgsmål nr. 5 til ministeren om ændring af ordlyden, således at der frem for forebyggelse tilsigtes reduktion af drivhusgasser samt forurening af luft, vand og jord, da ALT mener, at det ikke er tilstrækkeligt at tilsigte at forebygge yderligere skade, men at Danmark bør tilstræbe også at genoprette den skade, der allerede er forårsaget på Danmarks natur, miljø og klima.

Ministerens svar på ALT's spørgsmål nr. 5 lader dog forstå, at reduktion vil finde sted gennem omstilling væk fra fossile energikilder. ALT havde gerne set, at formålsparagraffen havde været mere eksplicit ambitiøs i denne henseende.

ALT bemærker endvidere, at det var ALT's ønske, at klima i lovforslagets § 1, nr. 1, antog en mere fremtrædende plads for at indikere, at klima skulle være et ekstra tungtvejende hensyn.

Ifølge ministerens svar på ALT's spørgsmål nr. 4 noterer ALT sig, at ministeren og regeringen ikke mener, at natur, klima og miljø skal veje tungere end hensyn til vækst og udvikling. ALT finder svaret dybt utilfredsstillende, da planlægning af omstillingen af Danmarks energiforsyning i bredest mulig udstrækning bør tage hensyn til netop klima og miljø frem for økonomisk vækst og udvikling. ALT mener som udgangspunkt, at tiden, hvor hensyn til økonomisk vækst betragtes som mere tungtvejende end hensynet til grøn omstilling, er forbi, og at dette bør afspejles i lovgivningen. Det er nødvendigt, at Danmarks lovgivning og førte politik afspejler klimakrisens alvor, hvilket ALT ikke mener,

at formålsparagraffen i dette lovforslag i tilstrækkelig grad giver udtryk for.

Trods ovennævnte bemærkninger kan ALT støtte lovforslaget i sin helhed, da lovforslaget tilsigter, at Danmark fører en mere ambitiøs politik inden for energi, forsyning, klima og miljø end hidtil, og at det jf. ministerens svar på spørgsmål nr. 3 tilsigtes, at kommunerne i høj grad inddrages som aktive medspillere i indfrielsen af Danmarks nationale klimamål. ALT betragter lovforslaget som et skridt i den rigtige retning, men havde gerne set et højere ambitionsniveau.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *ministeren for landdistrikter*, tiltrådt af <>:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. (Fremme af vedvarende energi i den fysiske planlægning og effektivisering af sagsbehandling i Planklagenævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet)« omfattende § 1, nr. 1, 2 og 4, og §§ 2, 3 og 4.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Opstilling af vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber)« omfattende § 1, nr. 3, og § 4.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 2

2) I den under *nr. 1* foreslåede § 3 a udgår *stk. 3, 2. pkt.*
[Forslag om, at ved stemmelighed er formandens stemme i den enkelte sag udslagsgivende, udgår]

Af et *mindretal* (SF og ALT), tiltrådt af <>:

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 1

3) Før nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»01. § 11 b, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Kommuneplanen kan indeholde retningslinjer for andre forhold end nævnt i stk. 1 og § 11 a, stk. 1, der kan være af betydning for arealanvendelsen og bebyggelsen, herunder om varetagelse af klimahensyn ved at regulere materialers CO₂-aftryk ved anvendelse af livscyklusvurdering og kortlægning af anvendte ressourcer og materialer med henblik på senere genbrug samt bevare, renovere og trans-

formere eksisterende bebyggelse, bevare kulturarv og bevare CO₂ indlejret i bygninger og om beliggenheden af arealer til lokalisering af landbrugets driftsbygninger og driftsanlæg inden for de udpegede særlig værdifulde landbrugsområder, jf. § 11 a, stk. 1, nr. 10.«

[Udvidelse med klimahensyn i de emner, som kommunalbestyrelsen kan fastsætte retningslinjer om i kommuneplaner]

4) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»02. § 15, stk. 2, nr. 7, affattes således:

»7) bebyggelsers omfang og udformning, herunder til regulering af boligtaetheden, til regulering af materialers CO₂-aftryk ved anvendelse af livscyklusvurdering og kortlægning af anvendte ressourcer og materialer med henblik på senere genbrug og til varetagelse af klimahensyn ved at bevare, renovere og transformere eksisterende bebyggelse, bevare kulturarv og bevare CO₂ indlejret i bygninger,«

[Udvidelse med klimahensyn i de emner, som kommunalbestyrelsen kan fastsætte bestemmelser om i lokalplaner]

5) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»03. § 15, stk. 2, nr. 18, affattes således:

»18) bevaring af eksisterende bebyggelse ud fra en vurdering af materialers CO₂-aftryk ved anvendelse af livscyklusvurdering og kortlægning af anvendte ressourcer og materialer med henblik på senere genbrug, således at bebyggelsen kun med tilladelse fra kommunalbestyrelsen må nedrives, ombygges eller på anden måde ændres under varetagelse af klimahensyn ved så vidt muligt at bevare, renovere og transformere eksisterende bebyggelse, bevare kulturarv og bevare CO₂ indlejret i bygninger,«

[Udvidelse med klimahensyn i de emner, som kommunalbestyrelsen kan fastsætte bestemmelser om i lokalplaner]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles i to separate lovforslag, således at der kan stemmes om de ændringer, der følger af henholdsvis »Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om Opfølgning på evaluering af planloven m.v. 15. juni 2022« og af »Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022, Et grønnere og sikrere Danmark, 25. juni 2022 – Stemmeaftale mellem Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne« for sig.

Lovforslagets § 1, nr. 3, om muligheden for opstilling af vindmøller og solceller i herregårds- og godslandskaber følger af sidstnævnte aftale.

Til nr. 2

Det følger af den i lovforslaget foreslåede affattelse af § 3 a, stk. 3, i lov om Planklagenævnet, at nævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed er formandens stemme i den enkelte sag udslagsgivende. Ved ændringsforslaget foreslås det, at bestemmelsens 2. pkt. om, at ved stemmelighed er formandens stemme i den enkelte sag udslagsgivende, udgår. Der vil, når Planklagenævnet er fuldtalligt og foretager afstemning med 11 medlemmer, ikke i praksis opstå situationer, hvor stemmekonstellationerne falder i tre grupperinger. Den foreslåede bestemmelse om formandens stemme vurderes derfor ikke at være relevant.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget til nyaffattelse af planlovens § 11 b, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen vælge at fastsætte retningslinjer i kommuneplanen på baggrund af et ønske om at varetage klimahensyn ved planlægning for arealanvendelse og bebyggelse, da klimahensyn ud fra en ressourcetraktning omfatter at bevare, renovere og transformere bygninger, bevare kulturarv og bevare CO₂, der er indlejret i eksisterende bygninger. Med ændringsforslaget kan kommunerne endvidere, hvis de ønsker det, og under iagttagelse af EU-retten, herunder byggevarerforordningen, optage bestemmelser i lokalplaner med krav til materialers CO₂-aftryk ved anvendelse af livscyklusvurdering (LCA) og kortlægning af anvendte ressourcer og materialer med henblik på senere genbrug af disse elementer i forbindelse med nedrivning m.v. Hvis ændringsforslaget vedtages, vil forslagstillerne til 3. behandlingen stille konsekvensændringsforslag.

Til nr. 4 og 5

Med ændringsforslagene til nyaffattelse af hhv. planlovens § 15, stk. 2, nr. 7, og planlovens § 15, stk. 2, nr. 18, kan kommunerne, hvis de ønsker det, og under iagttagelse af EU-retten, herunder byggevarerforordningen, optage bestemmelser i lokalplaner med krav til materialers CO₂-aftryk ved anvendelse af livscyklusvurdering (LCA) og kortlægning af anvendte ressourcer og materialer med henblik på senere genbrug af disse elementer i forbindelse med nedrivning m.v. Ændringsforslagene indebærer endvidere, at kommunalbestyrelsen kan vælge at optage bestemmelser i lokalplaner om bebyggelses omfang og udformning med henblik på at varetage klimahensyn, da klimahensyn ud fra en ressourcetraktning omfatter at bevare, renovere og transformere bygninger, bevare kulturarv og bevare CO₂, der er indlejret

i eksisterende bygninger. Hvis ændringsforslagene vedtages, vil forslagstillerne til 3. behandlingen stille konsekvensændringsforslag.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. februar 2023 og var til 1. behandling den 23. februar 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Landdistrikter og Øer.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <4> møder.

Teknisk gennemgang

Udvalget afholdte den 1. marts 2023 en teknisk gennemgang med ministeren for landdistrikter.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og ministeren for landdistrikter sendte den 25. januar 2023 dette udkast til udvalget, jf. ULØ alm. del – bilag 19. Den 8. februar 2023 sendte ministeren for landdistrikter høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt <11> bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget <2> skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget <2> deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet <23> spørgsmål til ministeren for landdistrikter til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Birgitte Vind (S) Anders Kronborg (S) Kim Aas (S) Kasper Roug (S) Kris Jensen Skriver (S) nfm. Per Husted (S)

Sara Emil Baaring (S) Simon Kollerup (S) Lea Wermelin (S) Hans Christian Schmidt (V) Erling Bonnesen (V)

Peter Juel-Jensen (V) Anni Matthiesen (V) Charlotte Bagge Hansen (M) Peter Have (M) Susie Jessen (DD) fmd.

Inger Støjberg (DD) Jens Meilvang (LA) Carsten Bach (LA) Niels Flemming Hansen (KF) Lise Bertelsen (KF)

Kim Edberg Andersen (NB) Nick Zimmermann (DF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Theresa Berg Andersen (SF)

Marianne Bigum (SF) Jette Gottlieb (EL) Zenia Stampe (RV) Sascha Faxe (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Moderaterne (M)	16	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne - Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	7		